

UN BOTÀNIC EN ACCIÓ

Per Joan d'Aymà

En Josep Marquès i Subirana és un enamorat de la natura. És home de vida sana.

Ell, jubilat des de fa cinc anys, dedica moltes hores de la setmana a trescar per boscams, baixant i pujant per torrenteres, davallant per fondalades i baumes, encimbellant-se per les carenes, bebent per les fonts i extasiant-se escoltant els ocells...

I tot això ho fa atret per la botànica, que és la seva afició.

El seu camp d'acció és part del Parc Natural de Sant Llorenç: Mura, Sant Llorenç, El Farell, Sant Jaume de Vallhonestà; noms i llocs com Serra de L'Obac, La Mata, el Torrent de la Cansalada, el Torrent de Fontfreda, el Sot de l'Infern... Hi ha indrets quasi inaccessibles i verges. Ell ho coneix a bastament. Ell coneix la naturalesa i per això l'estima.

D'ofici tintorer, té a la memòria tots els noms dels mil i un productes químics, però d'uns anys ençà ha après molts d'altres de botànica.

-M'és difícil recordar el nom de tots ells -ens diu.

A algunes de les seves excursions l'acompanya el seu fill Gabriel, metge cirurgià ell, gran enamorat també de la botànica. Junts han arribat a recollir més de dues centes classes de flors boscanes, de les quals n'han fet diapositives, que classifiquen i ordenen degudament.

En Marquès coneix tots aquells rodals i en sap tots els racons. A vegades, diu: "Me'n vaig al Liceu", i el Liceu per ell és anar en un determinat indret del bosc on, assegut sobre unes pedres, escolta la melopea dels ocells. "N'hi ha una munió i dona gust d'escoltar-los".

-Altres vegades em dedico a gau-

dir dels cinc sentits en un lloc o altre del bosc: a oir, gustar, tocar, flairar i veure tot aquest bé de Déu que hi ha a l'entorn; sentir tota la incommensurable bellesa de la naturalesa... -ens diu.

Així pensa ell, així ho sent aquest home que conviu amb la natura, amarant-la, fins i tot arrançant-la i protegint-la. Sí, la protegeix en tot el que pot. Per exemple, ell duu una petita serra metàl·lica, plegable. Quan veu que un arbre està embolcallat d'hores que l'estant asfixiant, privant-lo de viure, aleshores talla alguns branquers de l'heura a fi d'alliberar-lo d'aquella opressió. També esporga alguns arbres i plantes quan convé. Fins i tot col·loca nius de fusta en els arbres perquè els ocells hi niïn, per més protecció contra el mal temps. Arranja les fonts...

En Marquès es lamenta que hi ha massa intrusió de gent sense escrúpols, descurats, que deixen al seu pas la brutícia i la destrucció... "No hi ha manera d'evitar tanta incivilitat", diu.

-No t'has perdut mai en el bosc?

-No, mai. Ara bé, cal conèixer el lloc, tenir sentit de l'orientació. Per exemple: si baixes a una torrentera o bauma i no saps on anar, cal tirar amunt a fi d'arribar a la carena. Des d'ella pots veure les muntanyes properes i per elles pots orientar-te.

Normalment va sol, d'altres vegades va amb el seu fill, puix a ambdós els mou la mateixa dèria.

-Tinc el costum de dur un xiulet, que en cas de tenir algun accident el

tocaria... si pogués fer-ho, donat el cas -diu.

-Quina fauna acostumes a veure en els teves excursions?

-Hi trobo molts rastres de porcs senglars; també guineus i teixons, si bé en menys quantitat; esquirols, conills, però majorment tocats per la mixomatosis; algunes ramades de perdius; serps, escurçons i una gran família d'ocells...

I afegeix:

-Bona part d'aquells indrets són vedats, però malgrat això encara s'hi practica la caça... També pug dir que d'uns anys ençà ha minvat la família dels ocells... Se sol practicar la seva caça per mitjà de teles; ho cacen tot i llavors ho venen...

Ell, des de fa un temps, "pro-veeix" cada setmana d'una planta diferent l'aparador de la farmàcia d'en Masvidal; aquest la dibuixa i transcriu el nom científic i popular de cadascuna. És una exposició permanent de botànica que té els seus assidus espectadors. Dona gust de veure, certament.

En Marquès gaudeix veient com la naturalesa muda a cada estació de l'any. Copsa la policromia de tot el seu entorn i fins i tot, recordant el seu vell ofici, pensa com composaria la mixtura per aconseguir la lluminositat d'una posta de sol, o la del dia neixent, o la llum que es destil·la entre el fullam de l'arbreda...

Hom diu que cada home és un actor. Doncs bé: Josep Marquès fa un lloable paper en el bell escenari de la Natura... ■

